

Vt 21 Maunu–Ropinsalmi–Ailakkalahti, Enontekiö

Tieosuudet ovat osa valtakunnallista pääväyläverkkoa (taso II), ja tärkeä kansainvälinen yhteys (E8) Pohjois-Norjaan. Osuudet eivät täytä pääväylille asetettuja palvelutasotavoitteita. Tie on kapea, geometrialtaan ja kunnoltaan huono ja liikenneturvallisuus keskiarvoa huonompi.

Nykytila

Nykyinen tie ei vastaa leveydeltään (päällysteen leveys pääosin 6,5 m), geometrialtaan tai kunnoltaan pääväylille asetettuja minimivaatimuksia. Keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä on 450 ajon./vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 40 %. Liikenteen kausivaihtelu on erittäin suurta hiihto-, pääsiäis- ja kesälomien sekä ruskien aikaan.

Tieosuudella tapahtuu runsaasti rekkojen suistumisonnettomuuksia talviolosuhteisiin tottumattomien ulkomaisten kuljettajien menettäessä ajoneuvonsa hallinnan. Suistumisonnettomuuksia ei merkitä virallisiin tilastoihin. Vuonna 2022 laaditun selvityksen mukaan tammikuun 2019 ja maaliskuun 2022 välisenä aikana raskaan liikenteen suistumisonnettomuuksia tapahtui Ropinsalmi–Ailakkalahti välillä 70 kpl ja Maunu–Ropinsalmi välillä 20 kpl. Jokainen suistuminen on potentiaalinen kohtaamisonnettomuus, jonka seuraukset olisivat väistämättä vakavat. Suistumisonnettomuudet sekä ajoneuvojen nostotoimenpiteet katkaisevat valtatien liikennöinnin ja aiheuttavat merkittäviä häiriöitä liikenteelle ja hälytysajoneuvoille, koska tiellä ei ole kiertotiemahdollisuutta. Liikenteen ollessa katkaistuna, kiertomatka voi olla jopa 450 km.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteet:

- Tie täyttää pääväylille asetetut liikenteelliset ja liikenneturvallisuuteen liittyvät tavoitteet.
- Tien leveys 9 m, geometria ja rakenne on kunnostettu ja kohtaamistilanteet ovat turvallisia.
- Nopeusrajoitus 100 km/h, liikenne on sujuvaa, tehokasta ja liikkuminen on turvallista kaikilla liikkumismuodoilla kaikkina vuodenaikoina.
- Matka-ajat ovat kohtuulliset ja hyvin ennakoitavissa. Olosuhteista ja häiriötilanteista tiedotetaan reaaliajassa.
- Alueen saavutettavuus, pitkämatkaisen liikenteen turvallisuus ja sujuvuus paranevat. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan.
- Joukkoliikenteen toimintaedellytykset paranevat.
- Tien kunnossapito tehostuu.

Aikataulu

Kohteille on laadittu hankearviointit ja toimenpideselvitys.

Tiesuunnitelmien laatiminen yhteysväleille Maunu–Ropinsalmi ja Ropinsalmi–Ailakkalahti aloitetaan vuoden 2025 lopulla. Tiesuunnitelmat valmistuvat vuonna 2027.

Hanke voidaan toteuttaa vaiheittain:

- Maunu–Ropinsalmi (39 km)
- Ropinsalmi–Ailakkalahti (49 km)

Kustannukset

Tiesuunnitelmien laatimiselle on saatu rahoitustukea EU:n Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta.

Rakentamiskustannukset tieosuksittain ovat seuraavat (MAKU 2020=100:145):

- Maunu–Ropinsalmi 85,3 M€ (osa 1)
- Ropinsalmi–Ailakkalahti 123,7 M€ (osa 2)

Yhteensä 209 M€

Vt 21 Maunu–Ropinsalmi–Ailakkalahti, Enontekiö

Keskeiset vaikutukset

- Saavutettavuus paranee.
- Pitkämatkaisen liikenteen turvallisuus paranee.
- Kuljetusten tehokkuus ja ennustettavuus paranee.
- Häiriöherkyys sääoloille vähenee.
- Kunnossapito tehostuu.
- Matkailuelinkeinon toimintaedellytykset (saavutettavuus, turvallisuus) paranevat.

Maunu–Ailakkalahti hyötykustannussuhde on 0,03–0,08 riippuen toteutettavasta vaihtoehdosta.

Riskit

Hankkeeseen liittyy kustannusriski.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on valmistunut 2025 ja se on laadittu toimenpideselvityksen yhteydessä.

Hanke edistää saavutettavuutta, taloudellista tehokkuutta sekä kuljetusten ennakoitavuutta. Parantuneet tieolosuhteet mahdollistavat nopeusrajoitusten nostamisen, mikä vaikuttaa merkittävästi liikenteen matka-aikoihin.

Hanke lisää liikenteen sujuvuutta, vähentää raskaan liikenteen suistumisia ja niistä aiheutuvia pitkiä liikenteen keskeytyksiä ja pitkien kiertotieyhteyksien (jopa 450 km) käyttöä. Tien leventäminen ja geometrian parantaminen mahdollistavat myös suurten erikoiskuljetusten sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten sujuvan kulun.

Hanke vähentää raskaan liikenteen suistumisia, joita tapahtuu haastavista liikennöintiolosuhteista johtuen runsaasti. Tien leventämisellä ja geometrian parantamisella saadaan merkittävästi vähennettyä raskaan liikenteen suistumisonnettomuuksien määrää. Pysty- ja vaakageometrian muutokset vaikeimmissa paikoissa vähentävät merkittävästi pistemäisiä riskipaikkoja. Lisäksi tien leventäminen kokonaisuudessaan parantaa tien turvallisuustilannetta. Hanke tehostaa ja parantaa kunnossapitoa.

Lisätietoa

Lapin elinvoimakeskus, Ylijohtaja Jaakko Ylinampa, p. 0295 037 199
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209